

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 31Csp/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219204556
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Filip Gilányi
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1219204556.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudcom JUDr. Filipom Gilányim v spore žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava zast.: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava proti žalovanému: Z. X., J.. XX.XX.XXXX, Š. XXX, XXX XX Š. o zaplatenie 93,81 € s prísl. takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 27.08.2019 sa žalobca domáhal zaplatenia pomernej časti poistného vo výške 93,81 € spolu s príslušenstvom. Žalobca v konaní tvrdil, že uzatvoril poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX z 18.10.2016 na dobu neurčitú, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a na základe ktorej sa malo platiť ročné poistné v štvrtročných splátkach. V dôsledku neuhradenia poistného poistenie zaniklo v jednomesačnej lehote odo dňa jeho splatnosti, t. j. 18.08.2017. Žalobca si preto voči žalovanému uplatnil pomernú časť poistného za trvanie poistenia, ktorú mu žalovaný doposiaľ neuhradil. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca ako dôkazy predložil poistnú zmluvu (č. I. 22-23), upomienku (č. I. 6), poistku (č. I. 4-5) a vyhlásenie (č. I. 24), s ktorými sa súd oboznámil.
2. Žalovaný sa napriek výzve súdu k žalobe nevyjadril, v konaní ostal nečinný.
3. Súd v rámci objasnenia skutkového stavu vychádzal z nepochybných tvrdení žalobcu uvedených v žalobe, s ktorými bol žalovaný konfrontovaný, a ktoré sa tak stali podľa § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. nespornými a z predložených dôkazov listinou, vykonaním ktorých súd zistil nasledovné podstatné skutkové okolnosti.
4. Žalobca vystavil dňa 18.10.2016 formulár poistnej zmluvy na poistenie zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na dobu neurčitú, a to okrem iného za podmienok, že žalovaný bude platiť ročné poistné vo výške 28,05 € v štvrtročných splátkach, čo vyplynulo z tvrdení žalobcu a z dôkazu listinou - poistná zmluva (č. I. 22-23).
5. V konaní nikto netvrdil a ani nebolo zistené, že by sa žalovaný podpísal pod poistnú zmluvu alebo že by svoj podpis nahradil mechanickými prostriedkami alebo že by prejavil vôľu byť viazaný obsahom zmluvy telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami. V konaní nikto netvrdil a ani nebolo zistené, že by žalovaný zaplatil žalobcovi akúkoľvek sumu poistného.

6. Žalobca v žalobe ako dôkaz označil poisťnú zmluvu. V rozpore s ust. § 132 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. žalobca nepriložil k žalobe označený dôkaz, preto ho súd podľa § 129 zákona č. 160/2015 Z. z. vyzval na doplnenie žaloby. Žalobca podaním z 26.09.2019 doplnil žalobu, pričom súdu predložil dôkaz listinou označený ako poisťná zmluva, ktorý je založený v spise na č. I. 22-23. Žalobca následne až na pojednávaní dňa 13.01.2020 tvrdil, že na predloženej poisťnej zmluve absentuje podpis žalovaného z dôvodu administratívnej chyby, ktorá vznikla pri konvertovaní zmluvy do elektronickej podoby a žalobca disponuje vyhotovením zmluvy, na ktorej sa nachádza podpis žalovaného, ktorú by v dodatočnej lehote predložil súdu.

7. Podľa § 153 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. bol žalobca povinný uviesť všetky skutkové tvrdenia a označiť dôkazy včas so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. S porušením tejto procesnej povinnosti riadneho vedenia sporu spája zákon sankciu spočívajúcu v neúčinnosti úkonu žalobcu (predneseného skutkového tvrdenia alebo navrhnutého dôkazu), a to predovšetkým v prípade, ak by bolo potrebné nariadiť ďalšie pojednávania v súvislosti s jeho zohľadnením v konaní. Sporové konanie sa totiž spravuje zásadou koncentrácie konania, čo znamená, že strany sporu nie sú oprávnené vykonať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom jeho štádiu. Povinnosť riadneho vedenia sporu je všeobecne vyjadrená v článku 8 základných princípov zákona č. 160/2015 Z. z. Účelom a zmyslom koncentrácie konania je okrem iného zrýchlenie konania a motivačné pôsobenie na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali riadne, včas a s náležitou starostlivosťou vychádzajúc zo zásady, že právo praje bdelym, ktorá je ešte akcentovaná v prípade, ak je strana zastúpená advokátom povinným konať s náležitou odbornou starostlivosťou. Nie je totiž žiadateľné, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania.

8. V prejednávanej veci bol žalobca, navyše zastúpený advokátom, povinný už pri podaní žaloby uviesť všetky podstatné skutkové tvrdenia a ak takéto tvrdenia preukazuje dôkazmi listinou, tieto predložiť spolu so žalobou. Napriek tomu si žalobca svoje procesné povinnosť nesplnil riadne a včas, keďže: súdu pri podaní žaloby nepredložil ním označený dôkaz listinou; následne na výzvu súdu predložil dôkaz listinou, ktorého vierohodnosť neskôr na pojednávaní spochybnil; až na pojednávaní uviedol nové skutkové tvrdenia, s ktorými žalovaný nebol konfrontovaný a navrhol súdu vykonať dôkaz ďalšou listinou s tým, že ju súdu dodatočne predloží. Takýto postup žalobcu nekorešponduje s ust. § 153 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., a preto súd podľa § 153 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. neprihliadal na nové skutkové tvrdenia žalobcu a nový dôkaz listinou uvedené na pojednávaní dňa 13.01.2020.

9. Súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu, že súd má prihliadať na všetky skutočnosti, ktoré tvrdil žalobca a žalovaný ich nerozporoval. Ustanovenie § 186 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. oprávňuje súd, aby si osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov. Súd teda nemusí vykonávať dokazovanie ohľadom skutočností, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné, a môže ich bez dokazovania zobrať za základ svojho rozhodnutia, pričom ide o prejav formálnej pravdy v civilnom procese. Pri prevzatí zhodných tvrdení strán je súd limitovaný tým, že nemôže vziať za preukázané také zhodné tvrdenia strán, u ktorých existuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Ak má súd dôvodné pochybnosti o pravdivosti zhodných tvrdení strán, vykoná ohľadom nich dokazovanie. V prejednávanej veci žalobca tvrdil, že žalovaný s ním uzatvoril poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.10.2016 a žalovaný túto skutočnosť nerozporoval, keďže sa vo veci vôbec nevyjadril. Oboznámením sa s dôkazom listinou - poisťnou zmluvou na č. I. 22-23, ktorú súdu predložil žalobca, ktorého vykonanie žalobca navrhol, súd nadobudol pochybnosť o pravdivosti tvrdenia žalobcu, čo potvrdilo aj vykonané dokazovanie touto listinou. Žalobca pritom dôkaz o opaku súdu nepredložil. Preto súd nemohol vychádzať z tvrdenia žalobcu, že žalovaný s ním uzatvoril predmetnú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Zároveň súd uvádza, že to či zmluva bola uzatvorená nie je otázkou skutkovou, ale právnou (primerane pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. marca 2019, spisová značka: 3Cdo/27/2019). Otázkou skutkovou, žalobcom nezodpovedanou, tým skôr nepreukázanou, tak zostáva, či žalovaný prejavil vôľu smerujúcu k uzavretiu poisťnej zmluvy a ak áno, akým spôsobom a v akej forme.

10. Súd pri právnom posúdení veci vychádzal z ustanovení § 6 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. a § 40 ods. 1 a 3, § 52, § 121 ods. 3, § 489, § 491 ods. 1, § 788 ods. 1, § 789 ods. 2, § 791 ods. 1, § 792 ods. 1 a 2, § 796 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., pričom vec posúdil nasledovne.

11. Poistný vzťah medzi poisťovateľom a poisníkom sa zakladá poistnou zmluvou (§ 788 zákona č. 40/1964 Zb.). Na základe takto založeného vzťahu vzniká poisníkovi podľa § 491 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. záväzok zaplatiť poisťovateľovi dohodnuté poistné. Ustanovenie § 791 zákona č. 40/1964 Zb. pritom ustanovuje, že všetky právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebné uskutočniť písomne. Teda aj právny úkon smerujúci k uzavretiu poistnej zmluvy je potrebné uskutočniť písomne. Výnimkou z tohto pravidla je možnosť prijať návrh poistnej zmluvy zo strany poisníka zaplatením poistného (§ 792 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb.).

12. Spôsoby vykonania právneho úkonu v písomnej forme upravuje § 40 zákona č. 40/1964 Zb., ktorý tiež ustanovuje sankciu neplatnosti právneho úkonu, ak nebol právny úkon urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon. Ak totiž Občiansky zákonník v niektorých prípadoch vyžaduje, aby sa právny úkon urobil len v určitej forme, napr. len písomne, ide o zákonnú (obligatórnu) formu právneho úkonu, od ktorej sa účastníci právneho úkonu nemôžu odchyliť. Písomná forma právneho úkonu predpokladá podľa § 40 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. existenciu dvoch náležitostí, a to písomnosti (spočíva v tom, že obsah právneho úkonu je zachytený v samotnom texte listiny) a podpis konajúcej osoby (spočíva v tom, že podpisujúci potvrdzuje, že obsah listiny zodpovedá prejavu jeho vôle). Pritom samotný text listiny je holým prostriedkom prejavu vôle a nemusí ho napísať ani vyhotoviteľ. Právnu a dôkaznú silu listina nadobúda až jej podpisom. Podpisom sa totiž završuje a uzatvára písomný právny úkon. Bez podpisu sa písomný právny úkon považuje za neplatný (neúplný) právny úkon. Inak povedané ak právny úkon, ktorý musí byť písomný, nebol jeho účastníkmi podpísaný, nemôže vyvolať zamýšľané právne následky. Právny úkon musia podpisom opatriť jeho účastníci, pričom podpis účastníka zmluvy sa musí nachádzať na listine, ktorá obsahuje prejav vôle tohto účastníka smerujúci k uzatvoreniu zmluvy. Podpisom sa pritom rozumie vlastnoručný podpis, elektronický podpis a kvalifikovaný elektronický podpis. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami, ak je to v konkrétnom prípade obvyklé.

13. Vychádzajúc z uvedeného súd v konaní nezistil, že by medzi žalobcom a žalovaným bola platne uzavretá poistná zmluva, a to buď zaplatením poistného zo strany žalovaného alebo zhodným písomným prejavom vôle žalobcu a žalovaného smerujúceho k uzavretiu poistnej zmluvy. Žalobca síce v konaní preukázal spísanie listiny obsahujúcej niektoré dojednania poistnej zmluvy, avšak nepreukázal, že by žalovaný opatril túto listinu svojim podpisom a tým prejavil vôľu uzavrieť poistnú zmluvu. Keďže poistná zmluva nebola platne uzatvorená, nevznikol žalovanému záväzok zaplatiť žalobcovi poistné, a preto súd žalobu zamietol. Nič na tom nemení ani argumentácia žalobcu, že žalovaný, ako vlastník vozidla, bol povinný uzatvoriť povinné zmluvné poistenie na škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla, keďže k platnému uzavretiu poistnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným nedošlo.

14. Keďže žalovaný mal vo veci plný úspech, patrí mu nárok na náhradu trov konania. Nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania v rámci procesnej ekonómie nepriznal (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava II, Drieňová 5, 827 02 Bratislava. V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, možno rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať, len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.